

Pachucki, Krzysztof

"Nadzieja odzyskana. Drogowskazy dla małżeństw niesakramentalnych", Jerzy Grzybowski, Kraków 1998 : [recenzja]

Studia Teologiczne 18, 491-492

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Maurier i jego oryginalny sposób, w jaki podchodzi do tak ważkiej problematyki działalności misyjnej. Prawdą jest, że dwa tysiące lat misji odcisnęły swoje piętno na dziejach ludzkości. Mówią one o historii Kościołów chrześcijańskich i historii powszechnej. Autor podejmuje zagadnienie misji w ujęciu antropologicznym, czyli z punktu widzenia nauk humanistycznych, przez co zasługuje on na szczególne uznanie. Jako pasjonat tematyki misyjnej uważam, że dzieła ewangelizacji ludów nie można rozważać jedynie na płaszczyźnie religijnej i teologicznej. O misjach bowiem powinno mówić się w ścisłym ich związku z rozwojem demograficznym, cywilizacyjnym i uniwersalizacyjnym ludzkości: (w czym również utwierdziła mnie lektura książki H. Mauriera).

Antropologia misyjna jest owocem wielorakich trosk i wysiłków, przede wszystkim: wysiłku misjonarza, aby zrozumieć to, czemu poświęcił on swoje życie. Proponowane przez Mauriera podejście do problematyki misyjnej może okazać się pożyteczne dla tych ludów i narodów, które odwiedzili misjonarze i które starają się zrozumieć swoją historię oraz wszystko to, co się w niej wydarzyło. Interesujący ponadto wydaje się fakt, iż autor przedstawia szerokiemu ogółowi *bilans dokonań misyjnych i zadania czekające ludzkość, u zarania trzeciego tysiąclecia*. Tym bardziej więc - w moich oczach - praca francuskiego misjonarza zasługuje na uznanie. Książka ta zaskakuje ponadto swoją oryginalnością i bogactwem treści. Fascynuje zwłaszcza starannym doбором źródeł oraz konkretnych przykładów. Jest również cennym przyczynkiem do poznania kultury i historii.

Artur Szyłak

Jerzy Grzybowski, *Nadzieja odzyskana. Drogowskazy dla małżeństw niesakramentalnych*, Kraków 1998, ss. 173

Jerzy Grzybowski jest odpowiedzialnym za ruch rekolekcyjny „Spotkania małżeńskie” oraz członkiem Rady Ruchów Katolickich. Urodził się 8.III.1950 w rodzinie inteligentnej. W latach 1968-1973 studiował na wydziale geografii i studiów regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego. Jest doktorem nauk geograficznych (specjalizacja... geografia fizyczna). Od 1979 r. jest adiunktem w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, a od 1990 r. – redaktorem w wydawnictwie księży Werbistów w „Verbinum”. Napisał: „*Będziesz Eucharystię na nowo odczytywał*” (Warszawa 1986 r.); „*Wy jesteście solą ziemi*” (Warszawa 1992 r.); „*W dialogu z tobą, małżeństwo nie może być przegrane*” (Kraków-Ząbki 1994 r.); „*Małżeństwo wciąż budowane*” (1996); „*Wprowadzenie do dialogu*” (1997).

Sytuacja rodziny na świecie jest bardzo trudna. Raport o sytuacji polskich rodzin sporządzony przez Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Rodziny, podaje, że w ciągu dwóch lat: 1995 i 1996, liczba rozwodów wzrosła od 38,1 tys. do 39,4 tys. Rozwody są bardzo trudnym doświadczeniem. Zranienia i wyrzuty mogą towarzyszyć człowiekowi dotkniętemu tą sytuacją do końca życia. Książka J. Grzybowskiego „Nadzieja odzyskana” zawiera drogowskazy dla osób, które po rozwodzie weszły w powtórne związki tworząc małżeństwa niesakramentalne. Autor podaje „dziesięć drogowskazów” aby pomóc tym, którzy znajdują się w sytuacji rozwodu. Drogowskazy są wynikiem doświadczenia wieloletniej pracy wśród małżeństw niesakramentalnych oraz osób, które pozostały same na skutek rozwodu.

Zaletą tej książki jest umieszczenie osobistych relacji osób po rozwodzie cywilnym, bądź znajdujących się w separacji. Są to listy kierowane do państwa Grzybowskich lub wypowiedzi osób podczas rekolekcji „Spotkań małżeńskich”. Autor przytaczając te wypowiedzi komentuje je i podaje różne wskazówki, „drogowskazy”.

„Dziesięć drogowskazów” jakie są proponowane, na pewno nie uwzględnia wszystkich indywidualnych, skomplikowanych przypadków. Są one raczej okazją do szczerego spojrzenia na swoją sytuację, zaproszeniem do przezwyciężenia lęków i oporów, zachętą by pójść i szukać – nie tyle rozwiązań formalnych, co samego Jezusa: stanowi to pierwszy drogowskaz. Osoby znajdujące się w związku niesakramentalnym nie mogą w pełni uczestniczyć w życiu sakramentalnym Kościoła; czują się poza wspólnotą wiernych. Autor przypomina prawdę, że Chrystus nie przyszedł do zdrowych, ale chorych, aby ich uleczyć. Szczególne znaczenie ma postawa wzajemnego zrozumienia. Brak czasu dla siebie powoduje, że nie mówi się o problemach rodzinnych, a te rosnąc w ciszy „cichych dni” mogą doprowadzić do rozpadu małżeństwa, a przecież wcześniej łatwo można było je rozwiązać. Trudna sytuacja rodzin stwarza potrzebę zakładania grup wsparcia i organizacji duszpasterstwa rodzin niesakramentalnych, gdzie w atmosferze wzajemnego zrozumienia i szacunku osoby będą mogły znaleźć pomoc. Na końcu książki zawarte są najważniejsze wypowiedzi Kościoła dotyczące związków niesakramentalnych. Książka ta może posłużyć za przewodnik pośród trudności życia ludzi dotkniętych rozpadem małżeństwa. Stanowi także zachętę do brania udziału w rekolekcjach dla małżeństw w powtórnych związkach. Odbywają się one w dyskretnej i serdecznej atmosferze, bez jakiegokolwiek ujawniania przez uczestników swoich problemów na zewnątrz. Można posłuchać doświadczeń małżeństw, które przeszły przez trudną drogę powrotu do Boga i Kościoła. Książka ta może stać się źródłem odzyskania nadziei.

Krzysztof Pachucki